

UOT 32:93/94

TURAL QASIMOV

*Bakı Dövlət Universitetinin Politologiya və
sosiologiya kafedrasının doktorantı
turalqasimov12@gmail.com*

SİYASİ ELİTANIN TİPOLOGİYASI VƏ BAŞLICA FUNKSİYALARI

Siyasi hakimiyyətin – əsas spesifik cəhətlərindən biri legitimlikdir. Legitimlik hakimiyyətin həyata keçirilməsini müdafiə etmək, onun qanuniliyini təsdiqləmək formasıdır, bütövlükdə dövlət tərəfindən və yaxud onun ayrıca strukturları və institutları tərəfindən tətbiq edilən konkret idarəetmə formasının bəyənilməsidir. İlk başlanğıcdan qanuna əsaslanan, cəmiyyətin özü və xarici dövlətlər tərəfindən rəsmən tanınan hakimiyyəti xalq qəbul edir. Belə hakimiyyət cəmiyyətlə siyasi hakimiyyətin qarşılıqlı münasibətində konsensusun qərarlaşmasına imkan yaradır, xalq, cəmiyyət bu hakimiyyətin rəhbər rolunu etiraf edir.

Açar sözlər: siyasi hakimiyyət, siyasi elita, legitimlik, dövlət, siyasi leqal.

Giriş. Tarixi təcrübə təsdiqləyir ki, hakimiyyətin legitimliyi hələ onun səmərəli siyasi hakimiyyət olması demək deyildir. Qanuna əsaslanan, legitim hakimiyyət səmərəli olmaya da bilər. Legitim hakimiyyətin səmərəli cəhətlərindən biri demokratik prinsiplər və dəyərlər əsasında inkişaf etmiş müasir cəmiyyət yaradılmasına nail olmaqdan ibarətdir.

"Legitimlik" sözü etimoloji cəhətdən öz başlanğıcını latın dilində *leqalis* – qanunsuzluq məvhumundan əldə etmişdir. "Legitimlik" termini (fransız dilində *legimite* – qanunçuluq sözünü ifadə etməklə) bir neçə mənə kəsb edir. İlk əvvəl bu termin XIX əsrin başlanğıcında Fransada təşəkkül tapıb və praktiki olaraq "leqallıq" termini ilə eyniləşdirilir. Leqallıq sözü də fransız dilində *legimite* məvhumundan götürülmüşdür. Leqallıq zorakılıqla qəsb edilən hakimiyyətdən fərqli olaraq qanuni əsasla malik olan hakimiyyəti ifadə etmək mənasında istifadə olunmuşdur. Lakin "legitimlik" termini ciddi hüquqi məzmun kəsb etmir və konstitusiyada təsbit edilmir. Legitimlik hakimiyyətin psixoloji xarakteristikası kimi səciyyələnir və sırf leqallığa qarşı mənalanır. Legitimlik qanunçuluğun sinonimi kimi səciyyələnmir. Çünki siyasi hakimiyyət heç də həmişə hüquqa və qanuna əsaslanmır, lakin əhəlinin bir qismi tərəfindən həmişə bu və ya digər cəhətdən müdafiə olunur, siyasətin real subyektləri tərəfindən hakimiyyətin dayağı kimi səciyyələnir və leqallıqdan fərqlənir. Buna görə "legitimliyin hər bir tipi minimal sosial konsensusun mövcudluğunu nəzərdə tutur" (1, 19).

Əsas mətn. Müəyyən siyasi sistemlərdə hakimiyyət leqal və qeyri-legitim ola bilər. Müstəmləkəçi ölkələrin müstəmləkə dövlətlərində tətbiq etdiyi idarəetmə buna misal ola bilər, digərlərində legitim, lakin qeyri-leqal müşahidə edilə bilər, məsələn, əhəlinin böyük əksəriyyətinin müdafiə etdiyi inqilabi çevrilişlərdən sonra, nəhayət hakimiyyət həm leqal və eləcə də legitim mahiyyət kəsb edə bilər, məsələn, seçkilərdə müəyyən qüvvələrin qələbəsiindən sonra.

Legitimlik politoloji baxımdan hakimiyyətin vətəndaşlar tərəfindən müdafiəsi və qəbul olunması kimi başa düşülür. Bu o deməkdir ki, legitimlik siyasi hakimiyyətin və siyasi elitanın idarə edilmələrin əksəriyyəti tərəfindən təsdiqdir, etiraf olunmasıdır. Bu cəhəti "legitimlik" anlayışının terminoloji mənası da təsdiqləyir. Legitimlik termini latın dilində "*legitimus*" sözündən götürülüb qanuni mənasını əks etdirir. "Hakimiyyətin legitimliyi" termini elmə ilk dəfə Maks Veber tərəfindən gətirilmişdir.

Siyasi hakimiyyətin və onun daşıyıcısı siyasi elitanın legitimliyi mühüm əhəmiyyətə malikdir. Siyasi praktika sübut edir ki, cəmiyyətin hakimiyyəti müdafiə etməsi, ona inamı hakimiyyətin rəasionalığı üçün vacib şərtidir. Əksinə, vətəndaşların siyasi hakimiyyətin və siyasi elitanın qanuniliyinə zəif inamı bu hakimiyyətin və onun başlıca daşıyıcısının (siyasi elitanın) qeyri-sabitliyinin başlıca səbəblərindəndir. Heç də təsadüfi deyil ki, hər bir siyasi hakimiyyət xalqın inamını qazanmağa çalışır. Bu məqsədlə müxtəlif üsul və vasitələrdən istifadə edilir, ayrı-ayrı sənədlər, fərmanlar, qərarlar, qanunvericilik aktları nəşr olunur. Legitimləşmənin obyektini adətən dövlət və onun orqanları, ictimai

mai quruluş, siyasi rejim, həyata keçirilən siyasi və iqtisadi proqramlar və s. təşkil edir. Siyasi hakimiyyətin və siyasi elitanın legitimliyi üçün dövlət xadimləri, siyasi lider böyük rol oynayır.

Legitimlik hakimiyyətin əhalinin geniş təbəqələri tərəfindən müdafiə olunmasını təcəssüm etdirməklə, bütün siyasi rejimlərin ən dəyərli məqsədidir. Hakimiyyətin sabitliyini və möhkəmləyini ilk növbədə məhz legitimlik təmin edir. Əhalinin hakimiyyətin siyasətinə müsbət münasibəti və onun idarə edən elitanın səlahiyyətini qəbul etməsi (bütün problemlər üzrə) ictimai rəy fonunda formalaşır. Əhalinin hakimiyyəti bəyənməsi və müdafiə etməsi müxtəlif siyasi və vətəndaş ənənələri, ideologiyaların yayılması mexanizmi, dövlətin və cəmiyyətin müəyyən təşkilatları ilə bağlıdır.

Əhali idarə edənləri, eləcə də o zaman müdafiə edə bilər ki, onlar dövləti pis idarə edirlər. Belə halda legitimlik hətta idarəetmənin zəiflədiyi şəraitdə də formalaşa bilər.

Legitimlik həmçinin əhali tərəfindən yox, məhz dövlət (hökumət) tərəfindən və siyasi strukturlar (hökumət partiyaları) tərəfindən formalaşdırıla bilər. Bu strukturlar kütləvi şüurda idarə edən rejimin fəaliyyətinin müsbət qiymətləndirilməsinin təkrar istehsalına çalışırlar. Belə legitimlik vətəndaşların dövlətə münasibətdə müəyyən qaydaları və münasibətləri müdafiə etmək üçün öz borcunu yerinə yetirmək hüququna əsaslanır. Bu, hakimiyyətin, elitar strukturların, təşəkkül tapan siyasi institutların yeritdiyi davranış xəttinin insanların ədalətli inamını müdafiə etmək qabiliyyətindən asılıdır.

Belə legitimliyin formalaşması üçün dövlətin institsional və kommunikativ resursları çox böyük əhəmiyyət kəsb edir. Beləliklə, legitimlik mahiyyət etibarilə qanuniliklə, leqallıqla, dövlət hakimiyyətinin hüquqi cəhətdən əsaslandırılması və onun cəmiyyətdə mövcudluğunun möhkəmləndirilməsi ilə eyniləşdirilir (2, 218-219).

Legitimlik həmçinin xarici siyasi mərkəzlər, başqa sözlə dost dövlətlər və beynəlxalq təşkilatlar vasitəsilə formalaşa bilər. Legitimliyin belə mənbəyi çox vaxt beynəlxalq münaqişələr şəraitində dövlət başçalarına aid seçkilərdə istifadə olunur.

Legitimlik kateqoriyası həm də siyasətçilərin özünün, müxtəlif institutların, normaların və dövlətin ayrıca orqanlarının xarakteristikası üçün tətbiq edilir. Başqa sözlə, dövlətin daxilində də müxtəlif siyasi subyektlər müxtəlif xarakterə malik ola bilər və ictimai və ya beynəlxalq rəy tərəfindən müxtəlif səviyyədə müdafiə edilə bilər. Məsələn, Yuqoslaviyada prezident institutu ölkə daxilində geniş səviyyədə müdafiə olunur, lakin beynəlxalq aləmdə kəskin şəkildə pislənir, çünki xeyli ölkələr Miloşeviçi hərbi cinayətkar kimi tanıyırlar. Və yaxud əksinə, ayrıca siyasətçilər və ya partiyalar ölkədə kəsin tənqidə məruz qala bilərlər, lakin xaricdə demokratik hərəkatın nümayəndəsi kimi müdafiə oluna bilərlər. Həmçinin, əhali parlamenti müdafiə edə bilər və hökumətin fəaliyyətinə qarşı etiraz edə bilər, eləcə də prezidenti müdafiə edə bilər və nümayəndəli orqanların fəaliyyətinə neqativ münasibətini təzahür etdirər. Beləliklə, legitimlik ayrıca siyasətçilərlə hakimiyyət orqanlarının iyerarxiyalı əlaqəsinin təşkilinə imkan verməklə müxtəlif intensivlik kəsb edə bilər. M.Dyuverjenin qeyd etdiyi kimi, xalqın razılaşdığı hər cür rejim legitimdir. Bir sözlə, leqal hakimiyyət hüquqi cəhətdən əsaslandırılan və hakimiyyətin hüquqi varlığıdırsa, legitimlik hüquqi funksiyaya malik deyildir və hüquqi proses kimi səciyyələnir.

Siyasi hakimiyyətin və onun başlıca daşıyıcısı siyasi elitanın legitimliyi mühüm əhəmiyyətə malikdir. Çünki bir qayda olaraq xalqın, cəmiyyətin mövcud hakimiyyəti bəyənməsi və müdafiə etməsi, ona inamı hakimiyyətin rasionallığı üçün zəruri şərtidir. Əhalinin siyasi hakimiyyətin qanuniliyinə inamının olmaması mövcud cəmiyyətin qeyri-sabitliyi üçün əsas amillərdən sayılır. Heç də təsadüfi deyil ki, bu və ya digər ölkədə hakimiyyətə yiyələnən hər hansı sosial qüvvə hər şeydən əvvəl, vətəndaşların inamını əldə etməyə çalışır. Bunun üçün müxtəlif üsul və vasitələrdən istifadə edilir. Legitimləşmənin obyektini dövlət və onun orqanları, siyasi rejim, həyata keçirilən siyasi və iqtisadi islahatlar və digər tədbirlər təşkil edir. Əlbəttə, siyasi hakimiyyətin legitimliyi xeyli dərəcədə həmçinin siyasi liderin, dövlət xadimlərinin fəaliyyətinin xarakteri ilə müəyyənləşir. Ölkəyə rəhbərlik edən şəxs bir qayda olaraq legitimliyin təminatçısı olmalıdır. Bu zəruri şərt hakimiyyətin rasionallığı və eləcə də ölkədə sabitliyin bərqərar olması üçün olduqca vacibdir.

Mövcud siyasi institutların qanuniliyinə və effektivliyinə inamın yaranması müxtəlif üsullarla əldə edilir. Alman sosioloqu M.Veber legitimliyin üç ideal tipini fərqləndirmişdir: ənənəvi, harizmatik, rəsonal-leqal. Lakin legitimliyin bu tipləri praktikada açıq-aydın bir-birinə qarşı durmurlar. Onlar daha çox qovuşurlar və bir-birini tamamlaya bilərlər (3, 128).

Hakimiyyətin legitimliyinin ilk tarixi tipi ənənəvilik (rəhbərlərin, kralların hakimiyyəti) hesab olunur. Ənənəvi legitimlik ənənəvilərin müqəddəs xarakterinə dərin inama və bu ənənə sayəsində hakimiyyətə gələnlərin legitimliyinə əsaslanmışdır. Hakimiyyətin özü isə cəmiyyətin hökmdara və məcburetməyə tabe olması ənənəsinə əsaslanmışdır. Beləliklə, mövcud qaydaların müqəddəsliyinə və ədalətli olmasına inam yaranmışdır. Legitimliyin ənənəvi tipi indiki zamana qədər saxlanmışdır və nəzərə cəpacaq dərəcədə transformasiya edilmişdir. Məsələn, kral hakimiyyətinin ənənəvi legitimliyi hazırda bir sıra ölkələr üçün reallıqdır: Nepal, Səudiyyə Ərəbistanı, Oman, İordaniya, Küveyt və digərləri. İnkişaf etmiş Yaponiya və İngiltərə kimi ölkələrdə kral hakimiyyətinin saxlanması monarxiya institutunun simvolik rolunu əks etdirir. Bir sözlə, legitimliyin bu tipinə irsi idarəetmə tipində, xüsusilə monarxiya dövlətlərində təsadüf olunur və ənənələr idarəetmənin əsası kimi çıxış edir. Ənənəvi hakimiyyətdə liderlər, rəhbərlər ənənəni pozurlarsa onların legitimliyi kütlələrin gözündən düşür, həm də ola bilər ki, onlar hakimiyyətdən kənarlaşdırılsın. Buna görə M. Veber qeyd edirdi ki, irsi monarxiyanı demokratiya şəraitində də saxlamaq vacibdir, belə halda çoxəsrlik ənənəyə malik olan dövlətin nüfuzunu möhkəmləndirmək mümkündür (4, 661).

Legitimliyin ikinci tipi harizmalı hakimiyyətdir. Hakimiyyətin harizmalı tipi modernləşmiş cəmiyyətdə yayılmışdır. Harizma liderin xüsusi istedadını, ilahi qabiliyyətini təcəssüm etdirməklə onu xüsusi keyfiyyətlərə malik olan fəvqəlinə kimi səciyyələndirir. Elmi ədəbiyyatda belə şəxslərə Məhəmməd, Solomon, Makedoniyalı İskəndər, Sezar və başqaları aid edilir. Harizma elementlərinə həm də Lenin, Stalin, Mao, De Foll, Hitler, Ruzvelt, Çörçill və digərləri malik idilər.

Hakimiyyəti harizmalı tipi affektli (qeyri-təbii) fəaliyyətə əsaslanır və qeyri-adi şəraitdə inkişaf edən cəmiyyətlər üçün səciyyəvidir. Hökmranlığın harizmalı tipi mahiyyət etibarilə nüfuz hakimiyyətidir, harizmalı hakimiyyətin nüfuzuna, istedadının gücünə əsaslanır. Hakimiyyətin həyata keçirilməsinin belə tipinə hər şeydən əvvəl, ictimai inkişafın keçid və dönüş mərhələlərində, inqilabi dəyişikliklər, dərin və mürəkkəb sosial-siyasi islahatlar, milli müharibələr dövründə təsadüf edilir. Harizmalı hökmranlıq tipi çox vaxt cəmiyyətdə azadlığın olmadığı şəraitdə inkişaf edir. Harizmalı nüfuz norma və qaydalarla bağlı deyildir. O, ideyalardan çox, kütlələrin rəhbərə sədaqəti və onun xüsusi keyfiyyətlərinə inamdan asılıdır. Harizmalı legitimliyin təşəkkülü üçün rəhbərin xüsusi keyfiyyətlərə malik olmasından daha vacib olan onun ardıcılıqları tərəfindən qəbul olunmasıdır, ona hörmət edilməsidir. Harizmalı hakimiyyət ənənəvi və leqal hakimiyyətlə müqayisədə nisbi sabitliyə malikdir.

Legitimliyin harizmalı tipinin növlərindən biri rəhbərə sitayiş etməkdən ibarətdir. Bu xüsusiyyət dinamiklik kəsb etməyən avtoritar və totalitar cəmiyyətlər üçün səciyyəvidir. Sitayiş etməyin bütün növləri üçün ümumi cəhət odur ki, aşağıların yuxarılara, hamının isə liderə şəxsi sədaqəti tələb edilir. Millətin və ya xalqın "atasına" məhəbbət formalaşdırılır.

Legitimliyin üçüncü tipi sayılan rəsonal-leqal legitimlik demokratik dövlətlər üçün səciyyəvidir. Rəsonal (demokratik) legitimlik elə rəsonal və demokratik proseduralar əsasında təşəkkül tapır ki, bunun sayəsində hakimiyyət sistemi formalaşır və nəticə etibarilə insanlar ədalətin mövcudluğunu etiraf edirlər. "Demokratiya o zaman mümkündür ki, fərdi olanın, ayrıcanın özünü ifadəsini nəzərdə tutur və stimullaşdırır" (5, 38-39).

Hakimiyyətin leqallığı idarəetmə və təbəçilik münasibətlərini tənzimləyən hüquqi normalara, konstitusiyaya əsaslanır. Bu normalar dəyişikliklər, qanunla müəyyənləşdirilən proseduralar üçün imkan yaradır. Siyasi elita öz hakimiyyətini əsaslandırmaq üçün fəaliyyətdə olan qanunvericiliyə müraciət edir və vətəndaşların azad iradəsini, seçimini, qanun çərçivəsində fəaliyyət göstərən bərabər hüquqlu bütün siyasi qüvvələri, dövlətin fəaliyyət sferasının məhdudlaşdırılmasını nəzərdə tutur. Rəsonal-eqal legitimlik cəmiyyətin bütün strukturlarının, o cümlədən dövlət orqanlarının qanuna ciddi əməl etmələrini ifadə edir, əhalinin bütün təbəqələrinin siyasi institutlarda təmsil olunmasını, vətəndaşların dövlət quruluşuna inamını, şəxsiyyətin ayrıca liderə, rəhbərə yox, məhz qanuna təbəçiliyini əks etdirir.

Rəsonal-hüquqi meyara əsaslanan legitim hakimiyyət özünün uzunmüddətli olacağına təminat verir. Bunu daha çox demokratik siyasi recimlərlə səciyyələnen dövlətlərdəki siyasi hakimiyyət və onun daşıyıcısı siyasi elita şərtləndirir, belə dövlətlərin siyasi və iqtisadi sisteminin yüksək inkişaf səviyyəsi reallaşdırılır. Siyasi praktika təsdiqləyir ki, hər bir yeni demokratik dövlət faydalı seçimə üstünlük kateqoriyasını fərqləndirir (6, 140).

Radikal sosial-iqtisadi dəyişikliklər dövründə bir qayda olaraq hakimiyyətin qanuniliyinin böhranı müşahidə olunur. Köhnə recim legitimliyi itirir, yeni recim isə hələ ona yiyələnmiş. Yeni rejimin vəziyyəti xeyli dərəcədə ondan asılıdır ki, öz legitimliyini təsdiqləməyə hansı üsulla cəhd edir.

Praktika göstərir ki, legitimliyin ilk iki tipi ilə müqayisədə sabit legitimliyi məhz rəşional-hüquqi üsul şərtləndirir, başqa sözlə hakimiyyətə inam və ona rəğbət sabit legitimliyə aparən qanuni yolun mövcudluğu ilə qəbul edilir. Cəmiyyətdə – siyasi aləmdə razılaşıdırılan nisbi "oyun qaydaları" formalaşır. (7, 46).

Rəşional – hüquqi üsul dövlətdə cəmiyyət arasında müəyyən məsafə çərçivəsində yüksək siyasi mədəniyyəti nəzərdə tutur. "Mədəniyyət siyasi sistemin öyrənilməsinin açarındır" (8, s.86). Siyasi mədəniyyət cəmiyyətin siyasi sisteminin fundamental xarakteristikasıdır.

Elmi ədəbiyyatda qeyd edildiyi kimi, etnik legitimliyin təzahürü də mümkündür, başqa sözlə hakimiyyət strukturlarının milli əlamət ürə formalaşması nəzərə çarpa bilər. Etnik legitimlik yerli milləti təmsil edən şəxslərin yüksək fəallığı sayəsində inkişaf edir. Etnik legitimlik tarixi perspektivlik kəsb etmir, çünki dünya inkişafının aparıcı meyli konstitusiyaya əsaslanan, legitimliyin rəşional-hüquqi tipi kimi səciyyələnir.

Alimlər legitimliyin digər növlərini də fərqləndirirlər:

- praqmatik (nemətlərin mübadiləsinə razılıq);
- ideoloji (hakimiyyət və sosial gerçəklik haqqında müəyyən təsəvvürlərin təbliği);
- vətənpərvər (insanın öz ölkəsi və onun siyasəti ilə fəxr etməsi);
- texnokratik (siyasət texniki bilik və vərdislər tələb edən sənət kimi nəzərdən keçirilir).

Bəzi tədqiqatçılar legitimliyi daha universal və dinamik xarakterə malik anlayış kimi müəyyənləşdirməyə cəhd edirlər. Məsələn, D.Held legitimliyin M.Veber tərəfindən müəyyənləşdirilən tipləri ilə yanaşı, "əhalinin təhlükə altında saxlanması" tipinin mövcudluğunu da qeyd edir və bildirir ki, insanlar hakimiyyəti müdafiə edərkən onun tərəfindən özlərinə təhlükə yarana biləcəyini də düşünür-lər, həm də hakimiyyəti ona görə bəyənir və müdafiə edirlər ki, onun tərəfindən təhlükəyə məruz qalmasınlar (9, 100). Elmi ədəbiyyatda legitimliyin normativ (əhali ilə hakimiyyətin siyasi prinsiplə-rə aid təsəvvürlərinin üst-üstə düşməsi), yüksək normativlik (həmin prinsiplərin tam uzlaşması) və digər növlərinin mövcudluğunu da bildirirlər.

Nəticə. Müxtəlif hakimiyyət tiplərinin vətəndaşlar tərəfindən müdafiəsi və qəbul olunması cə-miyyətin inkişafının tarixi şəraitindən, təşəkkül tapan konkret-tarixi situasiyadan, ölkədəki siyasi mühitdən və digər amillərdən asılıdır. Legitimliyin meyarının müəyyənləşdirilməsində iki başlıca fi-ki-ri istiqaməti daha çox yayılmışdır. Liberal və praqmatik legitimliyə aid liberal (demokratik) görüş ondan ibarətdir ki, yalnız elə hakimiyyəti təsdiqləmək lazımdır ki, demokratik qaydalar əsasında formalaşmışdır. Praqmatik yanaşmaya görə, hakimiyyətin legitimliyi probleminə başlıca cəhət onun formalaşması qaydaları yox, məhz hakimiyyətin cəmiyyətdəki situasiyanı idarə etmək qabiliyyətidir, onun sabitliyini saxlamaqdan, effektiv fəaliyyətdən ibarətdir.

Aydın məsələdir ki, tam legitimliyə nail olmaq heç yerdə mümkün deyildir. Legitimliyin diapazonu çox genişdir: rejimin ümumxalq bəyənilməsindən tam inkar edilməsinə qədər. Hətta inkişaf etmiş demokratiyalarda siyasi sistemin qüsura malik olduğunu vətəndaşlar etiraf edirlər.

ƏDƏBİYYAT

1. Легитимность и легитимация в России/Под ред. С.А.Ланцова. СПб., СПбГУ, 1995, 397 с.
2. Франк С.Л. Из размышлений о русской революции // Новый мир, 1990, № 4, с.214-226.
3. Мухайев Р.Т. Теория политики: Учебник. М.: Юнити, 2005, 623 с.
4. Вебер М. Избранные произведения. М.: Прогресс, 1990, 808 с.
5. Абдульгасан А. Демократия. Наличная и должная. Б.: Адилоглу, 2005, 179 с.
6. Шмиттер Ф. Угрозы и дилеммы демократии // Век XX и миг. 1994, № 7-8. - <http://old.russ.ru/antolog/predely/1/dem2-2.htm> [Müraciət tarixi: 06.04.2021].
7. Дравязка С.П. Социальное правовое государство и государство вообще // Вестник. Белорус.ун-та. Сер.3, 1996, №2, с.45-48.

8. Эндреун У.Ф. Сравнительный анализ политических систем: Монография. М.: Аспект-Пресс, 2000, 467 с.
9. Соловьев А.И. Политология: Учебник. М.: Аспект-Пресс, 2006, 560 с.

ТУРАЛ КАСУМОВ

*Докторант кафедры Политологии и
социологии Бакинского Государственного Университета*

ТИПОЛОГИЯ И ОСНОВНЫЕ ФУНКЦИИ ПОЛИТИЧЕСКОЙ ЭЛИТЫ

В статье описываются понятия политической власти и политической элиты, выясняется их легитимность. Кроме того, подчеркиваются исторические типы политической легитимности и принимаются во внимание наиболее ценные идеи, имеющиеся в политологии.

Ключевые слова: политическая власть, политическая элита, легитимность, государство, политический, легальный.

TURAL KASUMOV

*Doctoral student of the Department of Political Science and
Sociology of Baku State University*

TYPOLGY AND BASIC FUNCTIONS OF THE POLITICAL ELITE

The article describes the concepts of political power and political elite, it turns out their legitimacy. In addition, historical types of political legitimacy are emphasized and the most valuable ideas available in political science literature are taken into account.

Keywords: political power, political elite, legitimacy, state, political, legal.

Məqalənin redaksiyaya daxil olduğu tarix: 06 aprel 2021-ci il.

Məqalənin çapa qəbul olunma tarixi: 15 dekabr 2021-ci il.

Rəyçilər: f.ü.f.d. Fazil Vahidov, t.e.d. Sevinc Yusifzadə.